

Хоменко Вікторія Михайлівна,
студентка четвертого курсу
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Савченко Валерія Олександрівна,
студентка четвертого курсу
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Калініченко Зоя Дмитрівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Останнім часом в Україні повільно розвивається сектор малого бізнесу, але роль його та значення в сфері народного господарства зростає. На основі стабілізації та розвитку бізнесу забезпечується сталий економічний розвиток економіки в цілому, мобілізуються фінансові і виробничі ресурси, частково вирішується проблема зайнятості та інші важливі соціальні проблеми. Визначення проблеми та знаходження шляхів розвитку малого бізнесу є актуальним сьогодні. Малий бізнес в Україні знаходиться в умовах віддалених від властивих ринковим відносинам. Тому необхідністю є удосконалення правової бази, запозичення іноземного досвіду з метою покращення механізму функціонування, управління та розвитку малого бізнесу.

Вагомий внесок у дослідження перспектив розвитку зробили: А.Новак [5, с.167-187], Г.В.Стричак [1], К.Г. Петренко, О.В. Половен [2], С. Румянцева [3], Т. Кондратюк [4], які дослідили у своїх працях особливості фінансування підприємств малого та середнього бізнесу, управління ними та шляхи, які допоможуть підняти українську економіку.

Досліджуючи проблеми малого бізнесу нами визначено, що головними факторами є недосконалість фінансова та законодавча бази. Розглядаючи законодавчу базу можна назвати чимало правових документів, які так чи інакше регулюють малий бізнес, але важкість у тому, що, по-перше, немає зведеної єдиної законодавчої основи сьогоднішньої діяльності українських малих підприємств; по-друге, наявні розрізнені документи, постанови перетворюються в життя далеко не в повному обсязі.

Проблема правової основи малого бізнесу в остаточному підсумку буде вирішена тільки тоді, коли вдасться позбутися правового нігілізму. Це, звичайно, ніяк не виключає необхідності спеціальних законодавчих заходів регулювання малого бізнесу. Розвиток сектора малого бізнесу наштовхується на значні перешкоди, однією з найвагоміших із яких є забезпечення фінансовими ресурсами. Тому, необхідна дієва підтримка з боку держави та великих компаній, пошук нових методів фінансування малих підприємств і створення орієнтованої на них фінансової інфраструктури [3, с.26].

Вагомою проблемою також є те, що велика частка підприємств малого бізнесу знаходиться поза економікою, тобто в "тіні" і не приносить прибутку державі. Для вирішення проблеми необхідно не просто ввести пільги для

новостворених малих підприємств, а й слід спростити податкову систему або ввести податкові канікули. На сьогоднішній день уряд України намагається привідкрити двері для розвитку малого бізнесу, а саме: вводить спрощену систему оподаткування, тобто обмежує податкові стягнення з надією, що сектор “тіньової” економіки зменшиться. Однак невідомо чи запропоновані методи будуть діяти [4, с.111-118].

На нашу думку, шляхами забезпечення розвитку малого бізнесу в Україні можуть стати: 1) впровадження спрощеної системи оподаткування та звітності малого бізнесу; 2) вирішення питань щодо організаційного забезпечення малого бізнесу, (розробка та прийняття цільових і регіональних програм розвитку та підтримки малого бізнесу з відповідним фінансовим та організаційним забезпеченням; 3) формування та розвиток системи фінансової підтримки малого бізнесу, для чого в першу чергу необхідно: внести зміни та доповнення до законодавчих документів, в яких передбачити скорочення кількості зборів та відрахувань, перехід на єдиний сукупний податок, введення системи патентів для громадян-підприємців (фізичних осіб), звільнення від оподаткування частини прибутку (доходу), що спрямовується на рефінансування суб'єктів малого підприємництва; 4) організація інформаційного, консультативного та кадрового забезпечення, насамперед: відновлення щоквартальної статистичної звітності про діяльність суб'єктів малого бізнесу; 5) організація підготовки та перепідготовки кадрів через систему бізнес-центрів, інкубаторів та технопарків.

Отже, вирішення існуючих фінансово-правових проблем розвитку малого бізнесу можна лише шляхом докорінної перебудови державної політики, державного регулювання щодо цього сектору економіки. В цілому, потрібно створити відповідну правову базу фінансово-кредитної, матеріальної та технічної підтримки, науково-методичного та кадрового забезпечення малого бізнесу.

Бібліографічні посилання:

1. Стричак Г.В., Франків О.Д. Державна підтримка підприємств малого та середнього бізнесу/Г. В. Стричак, О. Д. Франків// Науковий вісник БДФА. Економічні науки: зб. наук. праць/ гол. ред. В. В. Прядко; Міністерство Фінансів України, БДФА. – Чернівці, 2008. – Вип. 2. – С. 471 – 478.
2. Половен О.В., Петренко К.Г. Особливості управління малим підприємством/ О. В. Половен, К. Г. Петренко//Актуальні проблеми економіки. – 2009. - №6. – С. 131 – 135.
3. Румянцева С. Фінансування підприємств малого та середнього бізнесу/ Румянцева С.// Цінні папери України. – 2009. - №44. – С. 26.
4. Кондратюк Т. Державна політика підтримки малого бізнесу: зміст і механізм реалізації/Кондратюк Т.//Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. – 2009.- №4. –с.111-118.
5. Новак А.Як підняти українську економіку/Новак А. // Монографія.– 2015. – 187с.